

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clavdii Espencei Theologi Parisiensis De Evcharistia, Eivsque Adoratione, Libri Qvinque

Espence, Claude d'

Parisiis, 1573

Cap. XVI. Saracenica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30397

bris vnitur: consequens est, vt per hoc sacramētum indignè sumentibus gratia augeatur, omnēque effectum, quem cibus potusque materialis quoad vitam agūt corporalem, sustentando, augendo, reparando, delectando, *Vrbā. 4.* Eucharistia quoad vitam operetur spiritalem, vt in qua *in Clement.* per gratiam Saluatoris nostri memoriam recensentes, à *S. Domi-* malo retrahamur, confortemur in bono, & ad gratiarum *nū. De Re-* virtutumque proficiamus incrementum, reali nimirum *liquis &* Saluatoris nobiscum in propria carnis & sanguinis sub- *veneratione* stantia, sub alia licet forma & specie, præsentia. *SS.*

Saracenicæ, & Mahumeticæ.

CAP. XVI.

T Verò propius verum est quod superiore opusculo contra Græcos, Armenos, & Sarracenos, communiter inscripto, Aquinas tale nihil prioribus imponēs, posterioribus ad Cātorem Antiochenum sic respōdet, Hæc sunt, quæ, vt tu asseris, ab infidelibus impugnantur atque irridentur. Saraceni enim, vt dicis, cum alia multa irrident, tum etiam illud impropere Christianis, quod in altari Deum suum comedūt: quodq; Christi corpus, si esset ita magnū sicut mons, iam iam esse consumptū deberet. Hæc ille. Audis, Catholice, superiora Berengarij conuitia, vt nihil referat vtri. Hæc ab vtris didicerint. Sed quàm vanè infideles hoc sacramentum irrideant, quibus & etiam parum in Christiana religione instructus perfacile posset attendere. Non enim dicimus Christi corpus in partes dilacerari, & sic diuisum à fidelibus sub sacramēto summi, vt oporteat illud quandoque deficere, etiam si montis, vt dicunt, haberet magnitudinem, sed per panis in ipsum conuersionem, ipsum in sacramento esse, & à fidelibus manducari. Ex quo ergo non diuiditur, sed aliquid in ipsum conuertitur, nulla necessitas est, vt per fidelium manducationem, quantitati eius aliquid subtrahatur: Sic autem diuina nobis proponi, vt ad nos sub rerum visibilibus tegumēto deueniāt. Christi ergo corpus & sanguis, vt spiritualis & diuina (prout est) haberetur refectio, non

*Opuscul. 6.
cap. 1. et 8.
Saraceni ir-
rident Chri-
stianos Do-
mini come-
dentes.*

*Corpus Do-
mini in vsti-
nō lacerari,
cōsumi, etc.*

quasi communis cibus & potus, sub specie panis & vini sumitur, ne sit horribile carnem humanam & sanguinem (sub propria utique specie) sumere, comedere, ac bibere. Cum autem hæc tum conuersio sine immutatione, quæ sensui modò appareat (nam nihil secundum sensum immutatur) tum sumptio sine consumptione, fiat per Dei omnipotentiam. Si quis hanc infidelium non confitetur, cōtra talem hīc minimè disputamus, sed contra Saracenos & alios qui Deum omnipotentem confitentur. Hæc Aquinas. Et verò in Saracenis id constat, quod hodieque videmus & experimur, sectarios sectarum autoribus, & hæreticos hæresiarchis deteriores esse, iuxta, imò supra prouerbum, malorum coruorum oua, non iam æquè mala, sed multo peiora.

Mahumetica, Cap. XVII.

*Mahumetis
Eucharistiæ
ceueritus.*

*Gabr. Prae-
teol. In ca-
talogo secta-
rium li. II.*

*Gul. postel.
de orbis con-
cordia li. 2.*

Ultò enim reuerentius Eucharistiam tractauit Mahumetes, quantumlibet tamen impostor, & Antichristi præcursor, adeoque Antichristus, quàm non hi modò Mahumetistæ Saraceni, sed & quotquot hætenus recensuimus, ac etiamnum recensuri sumus, qui eius aut substantiæ, aut efficaciam, aut adorationi, aut simul his omnibus, ut hæc omnia iuncta sunt, aduersari sunt, aut hodieque aduersantur. Nam nec eam aboleuit omnino, sed in Deum de cœlis autorem retulit. Etsi enim negaret in ea esse mortis Domini recordationem, ut quem is mortuum esse negauerit, tantam tamen in ea esse vim scriptum reliquit, ut confirmarentur in fide ac bonis operibus, quotquot de ea gustant: & contra, sine remedio damnatos esse, qui postquam de ea comederunt, impij facti sunt. Locus extat in hora Elmeideh, id est cæmensæ. in Medina scripto, ita, Dixerunt Apostoli, O Iesu fili Mariæ, nunquid obediemus Domino, qui misit ad te de cœlo mensam, siue cœnam? Dixit, Timete Deum, si vos estis fideles. Dixerunt, Videretur nobis quòd si comedamus ex ea, confirmabuntur corda nostra, & sciemus quòd iam erimus confirmati, certi & pro ea testis